

STORTINGET

Innst. 43 L

(2025–2026)

Innstilling til Stortinget
fra finanskomiteen

Prop. 164 L (2024–2025)

Innstilling fra finanskomiteen om Endringer i finansforetaksloven (utvidelse av garantiordningen for skadeforsikring)

Til Stortinget

Innledning

I proposisjonen foreslås endringer i finansforetaksloven som utvider dekningsområdet for Garantiordningen for skadeforsikring til å omfatte forsikringskrav ved konkurs mv. i forsikringsforetak som driver grensekryssende virksomhet i Norge. Forsikringsforetak som er etablert i en EØS-stat, kan drive forsikringsvirksomhet mv. i Norge uten at dette skjer gjennom etablering av en norsk filial. Dette kalles grensekryssende virksomhet. Garantiordningen for skadeforsikring gir i utgangspunktet skadelidte dekning ved konkurs i forsikringsforetak. Ordningen omfatter i dag ikke tilfeller der forsikringen er solgt på grensekryssende basis, men kun tilfeller hvor det utenlandske foretaket har solgt skadeforsikringer via en norsk filial. Det foreslås at de samme skadeforsikringer som er dekket av garantiordningen ved konkurs i norske forsikringsforetak og i forsikringsforetak fra andre EØS-land med filialer i Norge, skal være dekket også når forsikringene er solgt i Norge gjennom grensekryssende virksomhet. Dette vil sikre likebehandling av skadelidte i Norge ved konkurs i forsikringsforetak, enten forsikringen er kjøpt i norsk forsikringsforetak, i filial av forsikringsforetak fra annet EØS-land eller direkte fra forsikringsforetak i

et annet EØS-land (gjennom grensekryssende virksomhet).

Det foreslås videre en teknisk endring i finansforetaksloven for å klargjøre gjeldende rett.

Sakens dokumenter er tilgjengelige på sakssiden på stortinget.no.

Komiteens merknader

Komiteen, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Frode Jacobsen, lederen Tuva Moflag, Tellef Inge Mørland, Even A. Røed og Maria Aasen-Svensrud, fra Fremskrittspartiet, Hilde Grande, Martin Virkesdal Jonsterhaug, Hans Andreas Limi og Tom Staahle, fra Høyre, Henrik Asheim og Nikolai Astrup, fra Sosialistisk Venstreparti, Marthe Hammer, fra Senterpartiet, Bjørn Arild Gram, fra Rødt, Mimir Kristjánsson, fra Miljøpartiet De Grønne, Ingrid Liland, fra Kristelig Folkeparti, Jørgen H. Kristiansen, og fra Venstre, Abid Raja, støtter at vernet for forsikringstakere og forsikrede med skadeforsikringer i foretak som driver grensekryssende virksomhet i Norge, styrkes.

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Sosialistisk Venstreparti og Rødt, mener lovforslaget, der dekningsområdet for garantiordningen utvides, bidrar til å sikre en viktig likebehandling av skadelidte i Norge når forsikringsforetak går konkurs, uavhengig av om forsikringen er kjøpt hos et norsk forsikringsforetak, gjennom en filial av et forsikringsforetak innenfor

EØS eller direkte fra et forsikringsforetak i et annet EØS-land. Denne problemstillingen ble aktualisert da det danske forsikringsselskapet Alpha Insurance i 2018 ble tatt under konkursbehandling, noe som medførte en krevende situasjon for norske kunder med yrkesskade-forsikring direkte i det danske morselskapet.

Flertallet mener den saken viste behovet for å styrke vernet for skadelidte ved konkurs i forsikringsforetak som driver grensekryssende virksomhet i Norge, og stiller seg derfor bak den utvidelsen av dekningsområdet for garantiordningen som nå foreslås.

Flertallet viser til at høringsnotat-alternativ b) en utvidelse av Garantiordningen for skadeforsikring i proposisjonen vurderes å være en bedre løsning enn høringsnotat-alternativ a) å utvide ansvarsområdet til Yrkesskade-forsikringsforeningen. Det vises til omtalen i proposisjonen kapittel 6. En fordel med å benytte garantiordningen er at det da vil være flere forsikringsforetak å fordele ansvaret på ved en konkurs, slik at det enkelte foretak blir mindre sårbart. Dette har sammenheng med at alle forsikringsforetak som har tillatelse til å drive skadeforsikring i Norge, er medlem i garantiordningen, mens Yrkesskade-forsikringsforeningen bare omfatter foretakene som tilbyr yrkesskade-forsikring. Videre begrunnes valget av garantiordningen med at garantiordningen allerede er etablert og innrettet for å dekke krav ved konkurs. Yrkesskade-forsikringsforeningen vil dessuten bare kunne dekke krav på yrkesskade-forsikring, mens forslaget i proposisjonen er at alle typer av skadeforsikring som dekkes av garantiordningen i dag, også skal dekkes når forsikringen er solgt gjennom grensekryssende virksomhet i Norge.

Flertallet viser videre til at Finansdepartementet har gitt Finanstilsynet i oppdrag å utrede spørsmålene om søksmålsadgang med sikte på å foreslå endringer i finansforetaksforskriften om dette, jf. omtale i proposisjonen kapittel 6.

Komiteens medlemmer fra Sosialistisk Venstreparti og Rødt viser til at Alpha Insurance-konkursen avdekket et alvorlig hull i dagens regelverk, hvor skadelidte ikke har reell adgang til norske domstoler og i praksis må forfølge krav i et utenlandsk konkursbo. Disse medlemmer mener dette svekker rettssikkerheten, og at risikoen bæres av arbeidstakere som allerede står i en sårbar situasjon.

Disse medlemmer viser til at Yrkesskade-forsikringsforeningen (YFF) er et etablert og spesialisert organ med kompetanse til å behandle komplekse og langvarige yrkesskadesaker. Ordningen har rutiner for løpende tap, medisinske vurderinger og tvisteløsning som er vesentlig bedre tilpasset saksområdet enn Garantiordningen for skadeforsikring. En utvidelse av YFFs mandat vil sikre at skadelidte møter et norsk system,

kan reise søksmål i Norge og får et mer effektivt og forutsigbart saksforløp.

Disse medlemmer mener derfor at utvidelse av yrkesskade-forsikringslovens dekningsområde etter alternativ a) er den løsningen som best ivaretar skadelidtes rettigheter, og sikrer reell tilgang til erstatning ved konkurs i EØS-baserte forsikringsforetak uten norsk filial. Dette er alternativet som fremheves sterkt av blant andre LO og Norsk Sykepleierforbund. Disse medlemmer merker seg at regjeringen likevel velger å fremme lovforslag på bakgrunn av alternativ b) fra høringsnotatet.

På denne bakgrunn fremmer disse medlemmer følgende forslag:

«Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med et lovforslag om å utvide yrkesskade-forsikringslovens dekningsområde slik at Yrkesskade-forsikringsforeningen behandler og dekker krav ved konkurs i forsikringsforetak som tilbyr yrkesskade-forsikring på grensekryssende basis innenfor EØS-området.»

Forslag fra mindretall

Forslag fra Sosialistisk Venstreparti og Rødt:

Forslag 1

Stortinget ber regjeringen komme tilbake til Stortinget med et lovforslag om å utvide yrkesskade-forsikringslovens dekningsområde slik at Yrkesskade-forsikringsforeningen behandler og dekker krav ved konkurs i forsikringsforetak som tilbyr yrkesskade-forsikring på grensekryssende basis innenfor EØS-området.

Komiteens tilråding

Komiteens tilråding fremmes av medlemmene i komiteen fra Arbeiderpartiet, Fremskrittspartiet, Høyre, Senterpartiet, Miljøpartiet De Grønne, Kristelig Folkeparti og Venstre.

Komiteen har for øvrig ingen merknader, viser til proposisjonen og rår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak til lov

om endringer i finansforetaksloven (utvidelse av garantiordningen for skadeforsikring)

I

I lov 10. april 2015 nr. 17 om finansforetak og finanskonsern gjøres følgende endringer:

§ 5-5 tredje ledd skal lyde:

(3) For grensekryssende virksomhet her i riket fra en annen EØS-stat gjelder kapittel 1 samt bestemmelsene i § 9-1 annet og tredje ledd, § 9-2, §§ 9-4 til 9-6, § 12-27, § 13-5 fjerde ledd, §§ 16-5 til 16-9, § 16-11, §§ 16-13 til 16-16, § 20A-3 tredje ledd, § 22-1 og § 22-2, tilsvarende.

§ 20A-1 annet ledd skal lyde:

(2) Garantiordningen skal bidra til å sikre utbetaling av krav som følger av avtale om direkte skadeforsikring, til sikrede og skadet tredjeperson *når forsikringsforetaket som har forsikret risikoen, er under insolvensbehandling eller avvikling som definert i direktiv 2009/138/*

EF artikkel 268 nr. 1 bokstav d eller tilsvarende prosedyrer.

§ 20A-3 nytt tredje ledd skal lyde:

(3) *Når et forsikringsforetak med hovedsete i annen EØS-stat driver direkte skadeforsikring gjennom grensekryssende virksomhet her i riket etter § 5-5, skal forsikringsforetaket være medlem av garantiordningen.*

Nåværende tredje ledd blir nytt fjerde ledd.

II

Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer. Kongen kan sette i kraft de enkelte bestemmelsene til forskjellig tid. Departementet kan gi overgangsregler.

Oslo, i finanskomiteen, den 2. desember 2025

Tuva Moflag

leder

Tellef Inge Mørland

ordfører

